

GÖTEBORGSKA NYHETSVANOR

ULRIKA ANDERSSON

Sammanfattning

Det här kapitlet fokuserar på göteborgarnas lokala nyhetsvanor och hur användningsfrekvens och val av plattformar skiljer mellan olika samhällsgrupper. Analysen är särskilt inriktad på betydelsen av ålder, samhällsintresse, boendeområde och bakgrund för huruvida medborgarna tar del av nyheter eller inte. Initialt görs en kort exposé över generella förändringar i göteborgarnas nyhetsvanor under perioden 2010–2020, med utgångspunkt i den nationella SOM-undersökningen. Därefter riktas blicken mot SOM-undersökningen i Göteborg, där invånarna har fått svara på frågor om hur ofta de tar del av lokala nyheter från traditionella respektive sociala medier. Resultaten visar bland annat att sociala medier har en viktig funktion som nyhetsdistributör bland unga, boende i resurssvaga områden och utrikesfödda, medan traditionella medier har en stark förankring bland äldre, politiskt intresserade och personer som vuxit upp i Sverige.

Den svenska demokratin har under 2021 firat sina första 100 år. På vägen mot att nå allmän och lika rösträtt spelade den lokala nyhetsjournalistiken en viktig roll, och den utgör fortfarande ett grundläggande fundament i den svenska demokratin. I en tid präglad av nästintill uteslutande tillgång till medier, har dock många lokalmedier kommit att ställas inför allt större utmaningar. I den statliga medieutredningen från 2015 lyfts frågan om den lokala journalistikens kris och dess potentiella konsekvenser för demokratin (SOU 2015:94). Neddragningar av lokalredaktioner och lokalredaktörer riskerar att leda till sämre förutsättningar för att granska viktiga frågor och de med makt i lokalsamhället – en utveckling som kan få konsekvenser för människors möjlighet till delaktighet i och förståelse för samhället.

De lokala mediemarknaderna i Sverige har traditionellt varit starka (Wadbring & Bergström, 2017; Weibull m fl, 2018), ett mönster som även präglat Göteborg (Bergström & Weibull, 2006). Forskning har visat att användningen av lokala nyheter ofta är kopplad till känslor av identifikation, anknytning och förståelse för den ort som individen bor på. Lokala nyhetsmedier ger invånarna möjlighet att få veta vad som händer på orten såväl när det gäller områden som kommunal politik och lokala evenemang som inom mer personligt orienterade intressefrågor (Skogerbø & Winsvold, 2011). Därtill har exponering för lokala nyheter visat sig

korrelera positivt med politisk kunskap och politiskt engagemang hos medborgarna (Delli Carpini & Keeter, 1996; Aalberg & Curran, 2012).

Det kapitlet fokuserar på göteborgarnas nyhetsvanor. Mer specifikt riktar det in sig på frågan om i vilken utsträckning invånarna i Göteborg tar del av lokala nyheter och hur användningen av lokalnyheter och lokalmedier ser ut i olika samhällsgrupper. I kapitlet granskas vilken betydelse faktorer som ålder, samhällsengagemang, boendeområde respektive uppväxtområde har för göteborgarnas nyhetsvanor.

Centrala faktorer som förklarar människors nyhetsvanor

Frågan om vad som gör att vanan att ta del av nyheter skiljer sig mellan olika människor har legat i forskningens blickfång länge. Det finns ett antal faktorer som ofta brukar lyftas fram som viktiga förklaringar till vilka medier individen intresserar sig för, hur ofta hen tar del av dem, vid vilka tidpunkter och i vilka sammanhang. Intresset för nyheter har visat sig vara starkt förknippat med människors livssituation, intressen och etablering i samhället (Prior, 2007; Webster m fl, 2006; Ruggerio, 2000). Det handlar exempelvis om vem individen är, i form av kön, ålder och generationstillhörighet, om vilka intressen och intentioner som präglar individen, såsom engagemang i olika samhällsfrågor eller en känsla av man förväntas följa med i vad som händer i lokalsamhället, och om tillgång till de förmågor eller resurser som gör det möjligt för individen att ta del av nyheter. Det senare kan handla om att ha tillräckliga ekonomiska resurser, tillgång till teknisk utrustning respektive kognitiva förmågor. Det räcker inte bara att äga en mobiltelefon eller att titta på ett nyhetsinslag. Man måste veta hur mobilen används och man måste förstå det som sägs i inslaget.

Studier har visat att nyhetsanvändningen ofta tenderar att vara mer frekvent bland individer som är äldre, som har ett stort samhällsintresse respektive är resursstarka, medan intresset för att ta del av nyheter vanligen är något lägre bland yngre personer, bland individer med lågt samhällsengagemang samt i resurssvaga grupper (jfr Bergström & Wadbring, 2020; Edgerly m fl, 2018; Hasebrink, 2016; Ohlsson m fl, 2015; Wadbring, 2015).

Under senare år har det dock kunnat skönjas en förändring i riktning mot att traditionella förklaringsfaktorer möjligen inte spelar lika stor roll för att förstå den digitala nyhetsanvändningen. Ålder är förvisso av stor betydelse, då det råder en klar digital klyfta mellan yngre och äldre generationer. Men en faktor som huruvida individen har en stark eller svag etablering i samhället förefaller däremot vara mindre relevant när det gäller digitala nyhetsmedier, framför allt ifråga om nyhetsläsning i sociala medier (Andersson, 2021). Sociala och kulturella förhållanden spelar dock fortfarande roll för att förklara skillnader användningen av traditionella nyhetsmedier som dagspress, tv och radio (Andersson, 2020; Bergström & Wadbring, 2020; Wadbring & Bergström, 2017; Ohlsson m fl, 2015; Wadbring, 2007).

Frågan är förstås i vilken utsträckning förhållanden likt dessa är av betydelse för göteborgarnas användning av lokala medier. Det kommer att granskas närmare i analyserna som följer nedan.

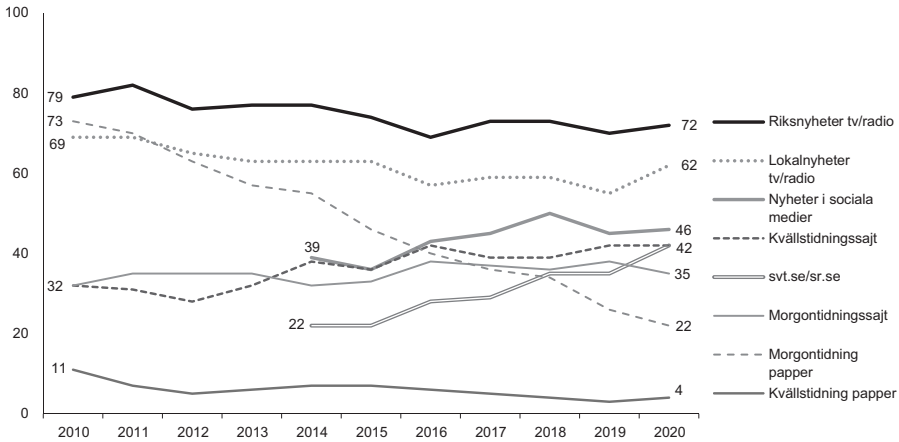
Nyhetsvanor i Göteborg 2010–2020

Många studier har visat att svenskarna är ett nyhetsintresserat folk. Det gäller både när människor själva får skatta sitt intresse för nyheter och när de får uppge hur ofta de tar del av olika nyhetsmedier (Andersson, 2018). Sett till den senare aspekten utgör göteborgarna inget undantag. Trots att det ibland uttrycks farhågor om att det i det närmaste oändliga medieutbudet riskerar att få människor att välja bort nyheter till förmån för annat innehåll (Strömbäck m fl, 2017; Shehata m fl, 2015), förefaller vanan att ta del av nyheter än så länge vara relativt stabilt förankrad bland invånarna i Göteborg.

Därmed inte sagt att allt är som förr. Det har tvärtom skett tydliga förändringar i vilka plattformar som göteborgarna använder för att ta del av nyheter och samhällsjournalistik. Med utgångspunkt i den nationella SOM-undersökningen 2010–2020 och svaren från respondenter som är hemmahörande i Göteborg, framträder bilden av en tydlig rörelse från papper och tablå till digitala nyhetsmedier – ett mönster som även gäller för befolkningen i stort (Andersson, 2020). Där tryckta dagstidningar och public service förr stod för det huvudsakliga utbudet av lokala, nationella och internationella nyheter, finns idag nyhetsförmedlande organisationer och tjänster som i print och tablå såväl som via internet och mobila applikationer publicerar nyheter under dygnets alla timmar.

Fortfarande har nationella och lokala nyhetssändningar i tv och radio en stark position i göteborgarnas medievardag. Sju av tio tar regelbundet del av riksnyheter från TV4, Sveriges Television och Sveriges Radio medan ungefär sex av tio tar del av public servicemediernas lokala nyhetssändningar (figur 1). Med regelbundenhet avses här användning minst 3 dagar i veckan. Det kan tyckas ha skett en viss nedgång i andelen som väljer nyheter från de tre nyhetsbolagen, åtminstone jämfört med år 2010. Det har dock under samma tidsperiod skett en markant tillväxt av andelen göteborgare som vänder sig till public servicemediernas nyhetssajter svt.se respektive sr.se. Mellan 2014 och 2020 har andelen regelbundna användare dubblats från 22 till 42 procent. Som helhet betraktat har de båda public serviceaktörerna tillsammans med TV4 således fortfarande en solid position som nyhetsdistributörer åt göteborgarna.¹

Figur 1 Användning av nyhetsmedier minst 3 dagar/vecka bland boende i Göteborg, 2010–2020 (procent)

Kommentar: Frågan lyder 'Hur ofta tar du del av nyheter från följande?'. Lokala nyheter i radio/tv = Sveriges Radio P4, SVT:s lokala nyhetssändningar samt TV4:s lokalnyheter (2010–2013). Riksnyheter = Rapport, Aktuellt, Nyheterna i TV4, Ekonyheterna samt sedan 2015 nyheter i Sveriges Radio P3. Morgontidningar på papper inkluderar dagliga gratistidningar. Figuren baseras på svarande i den nationella SOM-undersökningen som är bosatta i Göteborg. Antal svaretpersoner varierar mellan 258 (2010) och 653 (2020).

Källa: Den nationella SOM-undersökningen 2010–2020.

Det är tydligt att det har vuxit fram ett digitalt kluster i göteborgarnas nyhetsvanor, vilket huvudsakligen består av de traditionella medieaktörernas nyhetssajter samt nyhetsläsning i sociala medier (figur 1). För morgon- och kvällstidningarna har den regelbundna användningen sedan några år stabiliserats i vad som kan beskrivas som en platåfas. Sedan 2016 har andelen göteborgare som tar del av kvällstidningarnas respektive morgontidningarnas nyhetssajter minst tre dagar i veckan legat omkring 40 procent – marginellt högre för kvällspressen och marginellt lägre för morgonpressen. För morgontidningarnas pappersutgåvor har den branta nedförsbacken däremot ännu inte avstannat. År 2020 är det endast 22 procent av göteborgarna som regelbundet läser någon morgontidning på papper, en andel som för tio år sedan var 73 procent.

En plattform som på relativt kort tid fått en central roll för nyhetskonsumtionen, är sociala medier. Ungefär en tredjedel av invånarna i Göteborg tar regelbundet del av nyheter via olika sociala mediekanaler (figur 1). Denna nyhetsanvändning är ofta mer slumpartad till sin karaktär jämfört med användning av traditionella medier, det vill säga att individen stöter på nyheter i sitt flöde utan att hen aktivt har sökt efter dessa (Bergström & Jervelycke Belfrage, 2018; Boczkowski m fl, 2018; Jervelycke Belfrage, 2018). Nyhetsläsningen tenderar också att öka ju bredare

vänkrets individen har (Beam m fl, 2018). Det har väckts frågor om huruvida det egentligen är ”vanliga” nyheter som människor avser då de uppger att de tar del av nyheter i sociala medier eller om det snarare handlar om ”nyheter” om vad vänner och bekanta ägnar sig åt. Forskning pekar dock mot att det till övervägande del handlar om just nyhetsjournalistik och att aktörerna bakom dessa inslag och artiklar är etablerade nyhetsmedier (Andersson, 2021). Hur omfattande nyhetsläsningen är, sett till hur många inslag som individen tar del av och hur lång tid som ägnas dessa, är däremot fortfarande oklart (jfr Strauss m fl, 2020).

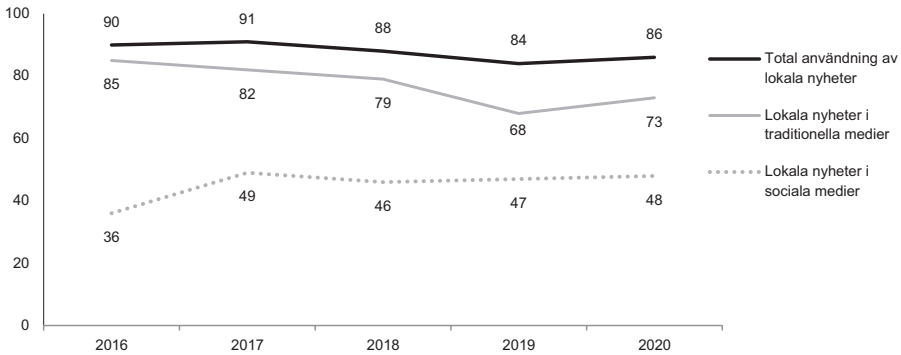
Lokala nyheter i sociala medier särskilt viktiga för unga och för personer med utländsk bakgrund

I den lokala SOM-undersökningen i Göteborg som genomförs årligen sedan 2016, har fokus för frågorna om nyhetsanvändning helt legat på hur ofta svarspersonerna tar del av *lokala nyheter* från medier som Göteborgs-Posten, Göteborgs-Tidningen (GT), gratistidningen Metro (fram till 2018), Dagens Nyheters göteborgsdition (sedan 2019), Sveriges Radio P4:s respektive Sveriges Television lokala nyhets-sändningar samt lokala nyheter i Facebook och andra sociala medier. För de traditionella nyhetsmedierna gör i undersökningen ingen åtskillnad mellan huruvida användningen av exempelvis Göteborgs-Posten handlar om papperstidningen eller om tidningens nyhetssajt gp.se. Det är det namngivna nyhetsmediet som helhet som omfrågas.

För att analyserna av den lokala medieanvändningen ska kunna åskådliggöras på ett rimligt sätt när det kommer till jämförelser mellan olika samhällsgrupper, har de aktuella nyhetsmedierna fortsättningsvis kategoriserats som å ena sidan traditionella medier, å andra sidan sociala medier.

SOM-undersökningen i Göteborg visar att göteborgarnas samlade användning av lokala nyhetsmedier till stor del har varit stabil under de år som undersökningen genomförts, det vill säga sedan 2016. Det kan dock ses en viss nedgång i den samlade användningen av traditionella nyhetsmedier mellan 2018 och 2019 (figur 2), vilken är kopplad till gratistidningens Metros slutliga nedläggning i Göteborg 2018. Sedan tidningen introducerades på den göteborgska mediemarknaden i slutet av 1990-talet har Metro haft stor betydelse för nyhetsvanorna, inte minst bland unga vuxna respektive bland boende i resurssvaga områden (Ohlsson m fl, 2015; Wadbring, 2007; jfr Bergström & Wadbring, 2010:387), liksom bland svenskfödda personer med utrikesfödda föräldrar (Andersson, 2005: 26f). Under 2020 går det att se en viss återhämtning i användning av traditionella nyhetsmedier, även om nivån förvisso fortfarande är lägre jämfört med åren före 2019. Sett till den totala användningen, det vill säga traditionella och sociala medier kombinerat, är det 86 procent av invånarna i Göteborg som uppger att de regelbundet tar del av någon form av lokala nyheter minst tre dagar i veckan (figur 2).

Figur 2 Användning av lokala nyheter i traditionella respektive sociala medier minst 3 dagar/vecka bland boende i Göteborg, 2016–2020 (procent)

Kommentar: Frågan lyder 'Hur ofta brukar du ta del av lokala nyheter från följande medier?' med alternativen 'Göteborgs-Posten', 'GT', 'Sveriges Radio P4', 'SVT lokala nyheter', 'Metro' (t o m 2019), 'DN:s lokala nyheter' (fr o m 2020), 'Facebook' samt 'Andra sociala medier'.

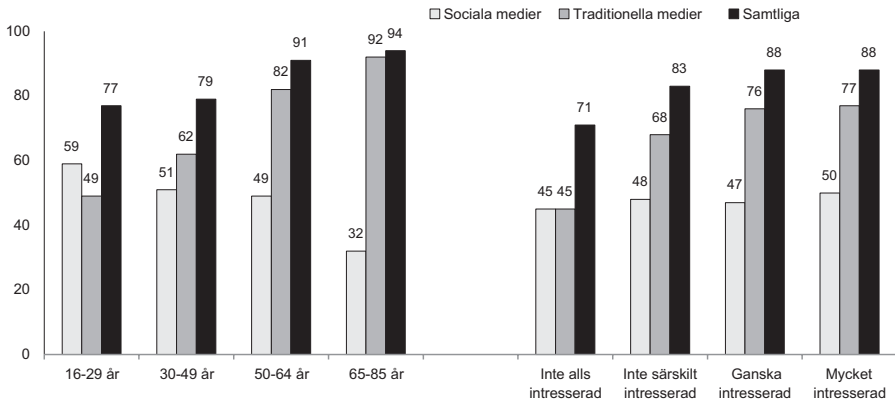
Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2016–2020.

I takt med att nya, digitala plattformar har vuxit fram, har olika samhällsgruppers nyhetsvanor successivt glidit i olika riktningar (Andersson, 2018, 2021; Bergström & Wadbring, 2020). Sådana skillnader framträder också i SOM-undersökningen i Göteborg. Som underlag används här undersökningsåren 2019 och 2020, eftersom de omfrågade medierna har varit detsamma under dessa båda år. Jämförelser mellan olika åldersgrupper visar ett mönster där användningen av lokala nyhetsmedier skiljer sig både i frekvens och i valet av medier. Unga tar generellt del av nyheter i lägre utsträckning än äldre och föredrar i något högre utsträckning sociala medier framför traditionella medier, medan äldre framför allt väljer de lokala mediernas traditionella distributionskanaler (figur 3). Nyhetsvanorna hos yngre och äldre präglas här av ett i det närmaste spegelvänt förhållande, där det som används mest i den ena gruppen är minst använt i den andra.

Utöver ålder spelar också graden av politiskt intresse roll för i vilken utsträckning individerna tar del av lokala nyheter från morgon- och kvällstidningar respektive tv och radio. Det är framför allt de som saknar intresse som utmärker sig genom en klart lägre användning jämfört med dem som är ganska eller mycket intresserade av politik, 45 procent jämfört med 76–77 procent (figur 3). Detta förhållande ger också utslag i den totala nyhetsanvändningen. För även om nyhetsläsningen i sociala medier ligger på ungefär samma nivå oavsett individens grad av samhällsintresse, påverkar den relativt lägre användningen av traditionella nyhetsplattformar nyhetskonsumtionen som helhet. Sammantaget är det ungefär sju av tio i gruppen utan politiskt intresse som regelbundet tar del av lokala nyheter, oavsett plattform,

medan motsvarande andel i gruppen med stort politiskt intresse är närmare nio av tio personer.

Figur 3 Användning av nyhetsmedier minst 3 dagar/vecka efter ålder och politiskt intresse, 2019/2020 (procent)

Kommentar: Frågan lyder 'Hur ofta brukar du ta del av lokala nyheter från följande medier?' med alternativen 'Göteborgs-Posten', 'GT', 'Sveriges Radio P4', 'SVT lokala nyheter', 'Metro' (t o m 2019), 'DN:s lokala nyheter' (fr o m 2020), 'Facebook' samt 'Andra sociala medier'. Minsta antal svarspersoner är 495 (inte alls intresserad av politik).

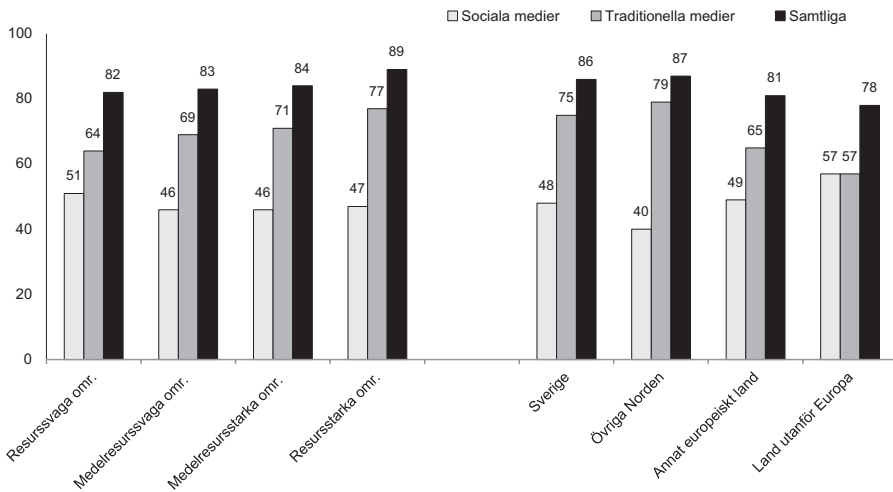
Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2019–2020.

Det går förstås att fråga sig i vilken riktning sambandet mellan samhällsintresse och nyhetsvanor egentligen går. Är det individens samhällsengagemang som väcker intresset för nyheter, eller är det snarare hur frekvent individen tar del av nyheter som skapar ett intresse för samhället? Förmodligen råder en ömsesidig påverkan där graden av politiskt intresse och nyhetskonsumtionens omfattning bidrar till att förstärka varandra. Men om individen däremot inte har en etablerad vana att ta del av nyheter sedan tidigare, krävs sannolikt ett visst mått av nyfikenhet på, och intresse för, det omgivande samhället för att hen ska ta sig över den initiala tröskeln att etablera en nyhetsrutin.

Tidigare forskning har visat att lokala gratistidningar har haft stor betydelse för nyhetsanvändningen i resurssvaga områden (se t ex Ohlsson m fl, 2015; Wadbring, 2007) samt bland andragenerationsinvandrare (Andersson, 2005:26f). I studierna beskrivs hur Metro har bidragit till att öka dessa gruppers möjlighet till förståelse för och delaktighet i lokalsamhället och den lokala demokratin. Möjligen kan nyhetsläsning i sociala medier sägas ha tagit över något av den roll som Metro tidigare hade. Det finns nämligen en nivåskillnad i hur stor andel av boende i olika resursområden som regelbundet tar del av lokala nyheter i traditionella medier,

där boende i resurssvaga områden har en lägre användningsfrekvens (64 procent) jämfört med boende i resursstarka områden (77 procent) (figur 4). Denna skillnad utjämnas dock när hänsyn tas till nyhetsläsning i sociala medier. Visserligen är skillnaden mellan resurssvaga och resursstarka områden relativt marginell när det gäller sociala medier: 51 procent bland boende i resurssvaga områden jämfört med 46–47 procent bland boende i övriga resursområden. Sett till den totala nyhetsanvändningen är emellertid skillnaderna mellan grupperna i det närmaste utjämnad när sociala medier inkluderas i beräkningen. Sociala medier som distributörer av lokala nyheter förefaller således fylla en viktig funktion i resurssvaga områden.

Figur 4 Användning av nyhetsmedier minst 3 dagar/vecka efter resursområde och uppväxtland, 2019/2020 (procent)

Kommentar: Frågan lyder 'Hur ofta brukar du ta del av lokala nyheter från följande medier?' med alternativen 'Göteborgs-Posten', 'GT', 'Sveriges Radio P4', 'SVT lokala nyheter', 'Metro' (t o m 2019), 'DN:s lokala nyheter' (fr o m 2020), 'Facebook' samt 'Andra sociala medier'. Minsta antal svarspersoner är 119 (uppvuxen i annat nordiskt land).

Källa: SOM-undersökningen i Göteborg 2019–2020.

Sociala mediers betydelse som nyhetsdistributör är också framträdande när hänsyn tas till var individerna huvudsakligen har vuxit upp.² Bland personer uppvuxna i Sverige och övriga Europa (undantaget nordbor) tar närmare hälften regelbundet del av lokala nyheter via Facebook och andra sociala medier (figur 4). Bland personer uppvuxna utanför Europa är andelen något högre, cirka sex av tio regelbundna användare. Sett till traditionella medier finns en klar dominans bland personer uppvuxna i Sverige eller i något annat nordiskt land, medan andelen regelbundna användare gradvis sjunker ju längre avståndet till Sverige blir (som parentes kan

nämnas att gruppen födda i övriga Norden har en klar överrepresentation av äldre individer, vilket spelar viss roll för vilka lokalmedier som används liksom hur frekvent denna användning är). Bland dem som har vuxit upp utanför Europa – och är tillräckligt integrerade för att delta i en frågeundersökning som SOM-undersökningen – har sociala medier samma status som traditionella nyheter, med 57 procent regelbundna användare i vardera kategorin.

Sett i ett internationellt perspektiv finns det, kanske inte så förvånande, stora skillnader i hur medievanorna ser ut i olika länder. Skillnaderna beror bland annat på hur de enskilda ländernas politiska system och mediasystem är uppbyggda, tillgången till professionell journalistik, ländernas demografiska struktur, kulturella värderingar och liknande (Hallin & Mancini, 2004). Vissa länder är mer lika varandra, exempelvis de nordiska länderna, och har därför också större likheter när det gäller mönster i befolkningens nyhetsvanor. I viss mån har ökad globalisering och digitalisering slipat ner en del av det som är landspecifikt (jfr Hallin & Mancini, 2017), men fortfarande kvarstår stora skillnader mellan olika länder (Reuters Institute, 2020). Traditionen att använda nyhetsmedier kan således se olika ut beroende på varifrån i världen en person kommer, och följaktligen kan skillnader framträda mellan svenskers och utrikesföddas användning av svenska medier. Medievanorna är dock inte helt statiska, även om de tenderar att vara ganska trögörliga. Därför kan exempelvis graden av etablering i samhället påverka såväl första- som andragenerationsinvandrades nyhetsvanor. Beaktat den höga andelen regelbundna nyhetsanvändare bland de av respondenterna i SOM-undersökningen i Göteborg som är uppvuxna utanför Norden, är det rimligt att anta att dessa individer är relativt starkt förankrade i det göteborgska samhället (jfr Alencar & Deuze, 2017; Dalisay, 2012; McLeod m fl, 1996).

Några slutord

Tillgången till lokala nyhetsmedier är en central byggsten i den lokala demokratin. Genom att ta del av lokalnyheter får människor möjlighet att orientera sig i aktuella frågor och förstå olika skeenden i samhället. Dessutom kan varje människa skapa sin egen oberoende uppfattning och dra egna erfarenheter om gemensamma problem, intressen och möjligheter. Det är en viktig förutsättning för att medborgarna självständigt ska kunna fatta kloka och välgrundade beslut i centrala frågor liksom för att stärka känslan av gemenskap. Ytterst handlar det om medborgarens autonomi i förhållande till auktoriteter, myndigheter och andra sociala sammanhang som kan undertrycka möjligheterna att tänka själv.

En växande del av nyhetsanvändningen sker numera på internet och i olika mobila applikationer. Allt fler människor, i synnerhet yngre, hämtar också information och nyheter från andra källor än traditionella nyhetsmedier, exempelvis från sociala medier. Visserligen kommer många av de nyhetsinslag som hittas i sociala medier

från traditionella nyhetsleverantörer, men det florerar också information och nyheter från andra kända och okända aktörer. Utbudet är väsentligt mer omfattande än för bara något decennium sedan och för den nyhetsintresserade finns ett dignande smörgåsbord att välja mer eller mindre fritt från. Samtidigt medför dessa stora flöden av information också möjligheten att välja bort etablerade nyhetsmedier till förmån för alternativ som erbjuder ämnen och vinklar som bättre överensstämmer med de egna personliga referensramarna.

Resultaten från SOM-undersökningen i Göteborg 2016–2020 visar att en majoritet av invånarna regelbundet tar del av lokala nyheter. Vilka plattformar som föredras varierar mellan olika samhällsgrupper och följer samma mönster som för befolkningen som helhet. Det är också tydligt hur sociala medier bidrar till att hålla andelen nyhetsanvändare på en fortsatt hög nivå i grupper som tenderar att vara mindre trogna gentemot traditionella nyhetsmedier. Det gäller framför allt för gruppen unga göteborgare, men också för dem med ett lägre samhällsintresse och för dem som exempelvis inte har vuxit upp med tillgång till prenumererade morgontidningar och public service. Kanske hade andelen sällananvändare av nyheter varit betydligt större i dessa grupper om inte nyheter hade funnits lätt-tillgängliga i det egna flödet på sociala medier, antingen genom att individen själv valt att följa vissa medieaktörer eller genom att nyheter dyker upp slumpmässigt.

En central fråga i sammanhanget är i vilken utsträckning den nuvarande trenden att lägga allt mer nyhetsmaterial bakom betalväggar påverkar människors möjligheter att få tillgång till ett brett utbud av nyheter. Betalväggarna är helt klart en nödvändighet för de kommersiella nyhetsmediernas överlevnad, men det kan i förlängningen få konsekvenser för både medievanorna och demokratin, inte minst i grupper som har en något svagare position i samhället. Exempelvis utspelar sig det politiska skeendet i hög utsträckning i och via medier och forskning har visat att människor med en mer begränsad nyhetsrepertoar har något mindre kännedom om viktiga samhällsfunktioner (Ohlsson m fl, 2015). Försämrade möjligheter att få tillgång till lokala nyheter riskerar också att generera samhälleliga konsekvenser i form av en mindre informerad väljarkår. Det torde även kunna innebära att människors möjligheter att utöva sin väljarmakt på ett insiktsfullt sätt försämras, inte minst i redan resurssvaga grupper. Därför är det också av synnerlig vikt att slå ett skyddsnät om den lokala journalistiken, för att stärka dess position. Därtill behövs fortsatta mätningar av göteborgarnas nyhetsvanor, för att kunna följa i vilken riktning vanorna förändras, vilka medier som är betydelsefulla för olika grupper och – inte minst – om det finns tecken på att någon samhällsgrupp rör sig allt längre bort från det flöde av nyheter och information som nyhetsmedierna erbjuder.

Noter

- ¹ Det kan i sammanhanget nämnas att den ökning av andelen regelbundna användare som kan ses mellan 2019 och 2020 för dessa medier i viss mån är kopplad till utbrottet av coronapandemin 2020 och de återkommande myndighetsgemensamma pressträffar som direktsändes i tv och radio, vilka lockade en stor publik (jfr Andersson, 2020).
- ² Det bör nämnas att svarsfrekvensen generellt är lägre bland personer uppvuxna utanför Sverige jämfört med svenskfödda respondenter. Se metodkapitlet i samma volym.

Referenser

- Aalberg Toril & James Curran (2012). *How Media Inform Democracy: A Comparative Approach*. New York: Routledge.
- Alencar, Amanda & Mark Deuze (2017). *News for assimilation or integration? Examining the functions of news in shaping acculturation experiences of immigrants in the Netherlands and Spain*. *European Journal of Communication*, 32(2): 151–166.
- Andersson, Ulrika (2005). *Nya svenskar och svenska medier*. Göteborg: Institutionen för journalistik, medier och kommunikation, Göteborgs universitet.
- Andersson, Ulrika (2018). *Svenska nyhetsvanor*. Stockholm: Myndigheten för press, radio och tv.
- Andersson, Ulrika (2020). *Svenska nyhetsvanor i normaltider och kristider*. Stockholm: Myndigheten för press, radio och tv.
- Andersson, Ulrika (2021). *Sällananvändare av nyheter – sociala medier, politiskt intresse och tillit spelar avgörande roller*. Rapport 2021:2. Göteborg: Medier & Demokrati, Lindholmen Science Park.
- Beam, Michael A., Jeffrey T. Child, Myoah J. Hutchens & Jay D. Hmielowski (2018). Context collapse and privacy management: Diversity in Facebook friends increases online news reading and sharing. *New Media & Society*, 20(7): 2296–2314.
- Bergström, Annika & Maria Jervelycke Belfrage (2018). News in Social Media. Incidental consumption and the role of opinion leaders. *Digital Journalism*, 6(7): 583–598.
- Bergström, Annika & Ingela Wadbring (2010). Nya tidningsformer – konkurrenser eller komplement? I Sören Holmberg & Lennart Weibull (red) *Nordiskt ljus*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Bergström Annika & Ingela Wadbring (2020). Människors nyhetskonsumention. I Gunnar Nygren & Ingela Wadbring (red) *På väg mot medievärlden 2030. Journalistikens villkor och utmaningar*. Lund: Studentlitteratur.

- Bergström, Annika & Lennart Weibull (2006). Tidningsläsning i Göteborgsregionen. I Lennart Nilsson (red) *Nya gränser – Västsverige*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Boczkowski, Pablo J., Eugenia Mitchelstein & Mora Matassi (2018). "News Comes across When I'm in a Moment of Leisure: Understanding the Practices of Incidental News Consumption on Social Media." *New Media & Society*, 20(10): 3523–3539.
- Dalisay, Francis (2012). Media use and acculturation of new immigrants in the United States. *Communication Research Reports*, 29(2): 148–160.
- Delli Carpini, Michael X. & Scott Keeter (1996). *What Americans Know about Politics and Why It Matters*. New Haven, CT: Yale University Press.
- Edgerly, Stephanie, Emily K. Vraga, Leticia Bode, Kjerstin Thorson & Esther Thorson (2018). New media, new relationship to participation? A closer look at youth news repertoires and political participation. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 95(1): 192–212.
- Hallin, Daniel C. & Paolo Mancini (2004). *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics*. Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Hallin, Daniel C. & Paolo Mancini (2017). Ten Years After *Comparing Media Systems*: What Have We Learned? *Political Communication*, 34(2): 155–171.
- Hasebrink, Uwe (2016). Audiences and information repertoires. I Bob Franklin & Scott A. Eldridge (red) *The Routledge companion to digital journalism studies*. New York: Routledge.
- Jervelycke Belfrage, Maria (2018). Young people do consume news in social media – with a little help from their friends! I Yvonne Andersson, Ulf Dahlqvist & Jonas Ohlsson (red) *Youth and news in a digital media environment. Nordic-Baltic perspectives*. Göteborg: Nordicom.
- McLeod, Jack M., Katie Daily, Zhongshi Guo, William P. Everland Jr, Jan Bayer, Seungchan Yang & Hsu Wang (1996). Community integration, local media use, and democratic processes. *Communication Research*, 23(2): 179–209.
- Ohlsson, Jonas, Adam Shehata & Ingela Wadbring (2015). Lokala nyheter och lokala opinioner. I Annika Bergström & Jonas Ohlsson (red) *Alla dessa val*. Göteborg: SOM-institutet vid Göteborgs universitet.
- Prior, Markus (2007). *Post-broadcast democracy: How media choice increases inequality in political involvement and polarizes elections*. Cambridge, MA: Cambridge University Press.
- Reuters Institute (2020). *Digital News Report 2020*. Oxford: Reuters Institute for the study of journalism/Oxford University. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/sites/default/files/2020-06/DNR_2020_FINAL.pdf
- Shehata, Adam, Ingela Wadbring & David N. Hopmann (2015). A longitudinal analysis of news-avoidance over three decades: From public service monopoly to smartphones. Paper for the ICA conference, 21-25 May 2015, San Juan, Puerto Rico.

- Skogerbo, Eli & Marte Winsvold (2011). Audiences on the move? Use and assessment of local print and online newspapers. *European Journal of Communication*, 26(3): 214–229.
- SOU 2015:94 (2015). *Medieborgarna & medierna. En digital värld av rättigheter, skyldigheter – möjligheter och ansvar*. Stockholm: Statens offentliga utredningar.
- Strauss, Nadine, Brigitte Huber & Homero Gil de Zúñiga (2020). "Yes, I saw it – but didn't read it..." A cross-country study, exploring relationships between incidental news exposure and news use across platforms. *Digital Journalism*, 8(9): 1181–1205.
- Strömbäck, Jesper, Kajsa Falasca & Sanne Kruikemeier (2017). The Mix of Media Use Matters: Investigating the Effects of Individual News Repertoires on Offline and Online Political Participation. *Political Communication*, 35(3): 413–432.
- Wadbring, Ingela (2007). The Role of Free Dailies in a Segregated Society. *Nordicom Review*, Jubilee Issue 2007: 135–147.
- Wadbring, Ingela (2015). Journalistikens publik. I Michael Karlsson & Jesper Strömbäck (red) *Handbok i journalistikforskning*. Lund: Studentlitteratur.
- Wadbring, Ingela & Bergström, Annika (2017). A local crisis or a print crisis? Local news use over three decades. *Journalism Studies*, 18(2): 175–190.
- Webster, James G., Patricia F. Phalen & Lawrence W. Lichty (2006) *Ratings Analysis. The Theory and Practice of Audience Research*. Mahwah: Lawrence Erlbaum.
- Weibull, Lennart, Wadbring, Ingela & Ohlsson, Jonas (2018). *Det svenska medielandskapet. Traditionella och sociala medier i samspel och konkurrens*. Stockholm: Liber.

